

Zajedničko mišljenje EDPB-a i EDPS-a 01/2025

o Prijedlogu uredbe

o mjerama pojednostavnjenja

za MSP-ove i mala poduzeća srednje tržišne

kapitalizacije, posebno

o obvezi vođenja evidencije

na temelju članka 30. stavka 5. Opće uredbe o

zaštiti podataka

Doneseno 8. srpnja 2025.

This language version has not yet been proofread

SADRŽAJ

1	KONTEKST	4
2	OPĆE NAPOMENE	6
3	ODSTUPANJE OD ZAHTJEVA ZA VOĐENJE EVIDENCIJE AKTIVNOSTI OBRADJE NA TEMELJU ČLANKA 30. STAVKA 5. OUZP-a (ČLANAK 1. STAVAK 2. PRIJEDLOGA).....	7
3.1.	O obradi koja će „vjerojatno prouzročiti visok rizik”	7
3.2.	O obvezi vođenja evidencije na temelju članka 30. OUZP-a.....	9
3.3.	O revidiranom pragu te o upućivanju na MSP-ove, SMC-ove i organizacije u tekstu Prijedloga 11	
3.3.1.	„Zapošljavanje manje od 750 osoba”	11
3.3.2.	„Poduzeća”	11
3.3.3.	„Organizacije”	12
4	PROŠIRENJE PRIMJENE ČLANKA 40. STAVKA 1. I ČLANKA 42. STAVKA 1. OUZP-a NA SMC-ove (ČLANAK 1. STAVCI 3. I 4. PRIJEDLOGA).	13

Informativni sažetak

Europska komisija objavila je 21. svibnja 2025. Prijedlog uredbe o izmjeni određenih uredbi, uključujući Opću uredbu o zaštiti podataka („OUZP”), u pogledu proširenja primjene određenih mjera ublažavanja dostupnih malim i srednjim poduzećima („MSP-ovi”) na mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije („SMC-ovi”) i dodatnih mjera pojednostavnjenja („Prijedlog”). Komisija se službeno savjetovala s Europskim odborom za zaštitu podataka (EDPB) i Europskim nadzornikom za zaštitu podataka (EDPS) u skladu s člankom 42. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1725.

Prijedlogom bi se izmijenilo odstupanje iz članka 30. stavka 5. OUZP-a određivanjem da se obveza vođenja evidencije ne primjenjuje na poduzeće ili organizaciju koja zapošljava manje od 750 osoba, osim ako će obrada koju provodi vjerojatno prouzročiti visok rizik za prava i slobode ispitanika, u smislu članka 35. OUZP-a. Osim toga, Prijedlogom bi se u članak 4. OUZP-a uvela definicija MSP-ova i SMC-ova te bi se područje primjene članka 40. stavka 1. i članka 42. stavka 1. OUZP-a proširilo na SMC-ove.

EDPB i EDPS podupiru opći cilj Prijedloga kojim se želi smanjiti administrativno opterećenje za MSP-ove i SMC-ove pod uvjetom da postizanje tog cilja ne dovede do smanjenja zaštite temeljnih prava pojedinaca, posebno temeljnog prava na zaštitu osobnih podataka. U tom pogledu EDPB i EDPS pozdravljaju činjenicu da su predložene izmjene OUZP-a radi pojednostavnjenja i pojašnjenja obveze vođenja evidencije obrade ciljane i ograničene prirode te da ne utječu na temeljna načela i druge obveze iz OUZP-a.

EDPB i EDPS istodobno podsjećaju na važnost temeljnog prava na zaštitu osobnih podataka i potrebu da se, s obzirom na članak 52. Povelje, osigura da pojednostavnjenje bude proporcionalno, uravnoteženo i utemeljeno na nužnosti. U tom pogledu EDPB i EDPS napominju da Prijedlog ne uključuje procjenu posljedica koje predložene izmjene OUZP-a imaju na temeljna prava, a koja je trebala biti provedena.

EDPB i EDPS pozdravljaju napore za pojašnjenje i pojednostavnjenje kad je riječ o uvjetima u kojima bi se primjenjivalo odstupanje iz članka 30. stavka 5. OUZP-a navođenjem da se to odstupanje ne bi primjenjivalo na obradu koja će „vjerojatno prouzročiti visok rizik”. Kako bi se izbjegli nesporazumi, EDPB i EDPS predlažu suzakonodavcima da u uvodnim izjavama pojasne da je evidencija obrade obvezna samo za one aktivnosti obrade koje će „vjerojatno prouzročiti visok rizik”.

EDPB i EDPS ističu da je obrada osobnih podataka iz članaka 9. i 10. OUZP-a važna kako bi se procijenilo hoće li obrada vjerojatno prouzročiti visok rizik. U tom pogledu EDPB i EDPS predlažu da suzakonodavci preformuliraju uvodnu izjavu 10. u odnosu na Prijedlog kako bi se pojasnilo da obrada u svrhe predviđene člankom 9. stavkom 2. točkom (b) OUZP-a ne zahtijeva vođenje evidencije obrade, osim ako procjena upućuje na to da će obrada vjerojatno prouzročiti visok rizik.

Kad je riječ o obvezi vođenja evidencije u skladu s člankom 30. OUZP-a, EDPB i EDPS ističu da, osim što olakšava naknadno dokazivanje usklađenosti, evidencija aktivnosti obrade predstavlja vrlo korisno sredstvo za potporu usklađenosti s više zahtjeva OUZP-a. EDPB i EDPS stoga potiču poduzeća i organizacije koje zapošljavaju manje od 750 osoba, a koje ne provode visokorizičnu obradu, da odaberu najprikladnije metode koje na odgovarajući način podupiru usklađenost s obvezama iz OUZP-a i koje nemaju negativan učinak na prava ispitanika.

Nadalje, EDPB i EDPS pozdravili bi dodatna pojašnjenja o tome zašto je novi prag za poduzeća ili organizacije koje zapošljavaju manje od 750 osoba primjeren u konkretnom slučaju OUZP-a. Kad je riječ o upućivanjima na MSP-ove, SMC-ove i organizacije u tekstu Prijedloga, EDPB i EDPS

suzakonodavcima preporučuju da u izmijenjenom članku 30. stavku 5. OUZP-a upute na nove definicije MSP-ova i SMC-ova. Osim toga, suzakonodavcima preporučuju da u uvodnoj izjavi pojasne da izraz „organizacija” na koji se primjenjuje predloženo odstupanje iz članka 30. stavka 5. OUZP-a ne uključuje tijela javne vlasti i javna tijela.

Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka

Uzimajući u obzir članak 42. stavak 2. Uredbe (EU) 2018/1725 od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ,

uzimajući u obzir Sporazum o EGP-u, a posebno njegov Prilog XI. i Protokol 37., kako su izmijenjeni Odlukom Zajedničkog odbora EGP-a br. 154/2018 od 6. srpnja 2018.,

DONIJELI SU SLJEDEĆE ZAJEDNIČKO MIŠLJENJE

1 KONTEKST

1. Europska komisija („Komisija”) objavila je 21. svibnja 2025. Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredbi (EU) 2016/679 („OUZP”)¹, (EU) 2016/1036, (EU) 2016/1037, (EU) 2017/1129, (EU) 2023/1542 i (EU) 2024/573 u pogledu proširenja primjene određenih mjera ublažavanja dostupnih malim i srednjim poduzećima („MSP-ovi”) na mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije („SMC-ovi”) i dodatnih mjera pojednostavnjenja („Prijedlog”). Istog se dana Komisija službeno savjetovala s EDPB-om i EDPS-om u skladu s člankom 42. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1725² („EUDPR”)³. EDPB i EDPS ograničavaju svoje mišljenje na predložene izmjene OUZP-a.
2. Cilj je Prijedloga koherentno riješiti situaciju u kojoj SMC-ovi nadilaze segment MSP-ova i suočavaju se s pravilima koja se primjenjuju na velika poduzeća. Prijedlogom se želi olakšati poslovanje SMC-ovima i smanjiti njihovo administrativno opterećenje izmjenom niza postojećih akata – uključujući OUZP – koji predviđaju posebna pravila za ublažavanje za MSP-ove, kako bi se područje primjene tih odredbi proširilo i na SMC-ove⁴.
3. U tu bi se svrhu Prijedlogom uvele sljedeće izmjene u OUZP:

¹ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1. – 88.).

² Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39. – 98.).

³ Komisija je 23. svibnja 2025. poslala ispravak Prijedloga, COM(2025) 502/2.

⁴ Uvodna izjava 5. Prijedloga.

- Uvođenje definicije MSP-ova i SMC-ova u članak 4. OUZP-a. Predlaže se da se navede da MSP-ovi znači poduzeća kako su definirana u članku 2. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ⁵. EDPB i EDPS napominju da se time slijedi pristup iz trenutačne uvodne izjave 13. OUZP-a. Predlaže se i da se navede da SMC-ovi znači poduzeća kako su definirana u točki 2. Priloga Preporuci Komisije od 21. svibnja 2025. o definiciji malih poduzeća srednje tržišne kapitalizacije – C(2025) 3500 final⁶. Preporukom Komisije predviđa se da su SMC-ovi poduzeća koja nisu MSP-ovi u skladu s Preporukom 2003/361/EZ, da zapošljavaju manje od 750 osoba i da imaju godišnji promet koji ne premašuje 150 milijuna EUR ili godišnju bilancu koja ukupno ne premašuje 129 milijuna EUR;
 - Proširenje područja primjene odstupanja od obveze vođenja evidencije aktivnosti obrade iz članka 30. stavka 5. OUZP-a kako bi se obuhvatila poduzeća ili organizacije koje zapošljavaju manje od 750 osoba. To se odstupanje trenutačno primjenjuje na poduzeća i organizacije s manje od 250 zaposlenika, pod uvjetom da obrada vjerojatno neće predstavljati rizik za prava i slobode ispitanika, da nije povremena i da ne uključuje posebne kategorije podataka (članak 9. stavak 1. OUZP-a) ili osobne podatke koji se odnose na kaznene osude i kažnjiva djela (članak 10. OUZP-a). U skladu s Prijedlogom, trenutačna obveza vođenja evidencije za takva poduzeća i organizacije i dalje bi bila obvezna ako će obrada „vjerojatno prouzročiti visok rizik za prava i slobode ispitanika”⁷;
 - Proširenje područja primjene članka 40. stavka 1. i članka 42. stavka 1. OUZP-a na SMC-ove kako bi se u obzir uzele njihove posebne potrebe pri sastavljanju kodeksa ponašanja i u kontekstu mehanizama certificiranja⁸.
4. Komisija je 6. svibnja 2025., prije donošenja Prijedloga, poslala dopis EDPB-u i EDPS-u u kojem je zatražila povratne informacije o predstojećem nacrtu prijedloga o pojednostavnjenju obveza vođenja evidencije u skladu s OUZP-om. U zajedničkom odgovoru od 8. svibnja 2025.⁹ EDPB i EDPS, na temelju tada dostupnih informacija¹⁰ i u iščekivanju potpune analize konkretnog prijedloga, izrazili su preliminarnu potporu toj ciljanoj inicijativi za pojednostavnjenje, imajući na umu da to ne bi utjecalo na obvezu voditelja obrade i izvršitelja obrade da poštuju ostale obveze iz OUZP-a. Međutim, EDPB i EDPS zatražili su od Komisije dodatne informacije kako bi se bolje procijenio učinak na organizacije obuhvaćene tom promjenom te kako bi se procijenilo osigurava li se prijedlogom razmjerna i pravedna ravnoteža između zaštite osobnih podataka i interesa SMC-ova.

⁵ Članak 1. stavak 1. Prijedloga.

⁶ Članak 1. stavak 1. Prijedloga.

⁷ Članak 1. stavak 2. Prijedloga.

⁸ Članak 1. stavci 3. i 4. Prijedloga.

⁹ Dopis EDPB-a i EDPS-a o nacrtu prijedloga Europske komisije o pojednostavnjenju vođenja evidencije u skladu s OUZP-om, 8. svibnja 2025.

¹⁰ Konkretno, EDPB i EDPS ističu da, iako je Komisija u svojem dopisu navela da bi prag za veličinu organizacija koje ispunjavaju uvjete za novo odstupanje od obveze vođenja evidencije iznosio 500 zaposlenika, ta je brojka povećana u Prijedlogu kako bi se uključila poduzeća i organizacije s manje od 750 zaposlenika.

2 OPĆE NAPOMENE

5. EDPB i EDPS podupiru opći cilj Prijedloga kojim se želi smanjiti administrativno opterećenje za MSP-ove i SMC-ove pod uvjetom da postizanje tog cilja ne dovede do smanjenja zaštite temeljnih prava pojedinaca, posebno temeljnog prava na zaštitu osobnih podataka¹¹. U tom pogledu EDPB i EDPS pozdravljaju činjenicu da su predložene izmjene OUZP-a radi pojednostavnjenja i pojašnjenja obveze vođenja evidencije obrade ciljane i ograničene prirode te da ne utječu na temeljna načela i druge obveze iz OUZP-a.
6. EDPB i EDPS podsjećaju na važnost temeljnog prava na zaštitu osobnih podataka i potrebu da se, s obzirom na članak 52. Povelje, osigura da pojednostavnjenje bude proporcionalno, uravnoteženo i utemeljeno na nužnosti.
7. U tom pogledu EDPB i EDPS napominju da Prijedlog ne uključuje procjenu posljedica koje proširenje područja primjene odstupanja od obveze vođenja evidencije obrade ima na temeljna prava, a posebno na pravo pojedinca na zaštitu osobnih podataka. Čak i ako ta procjena nije nužno relevantna za određene zakonodavne akte koji podliježu skupnom prijedlogu i neovisno o procjeni EDPB-a i EDPS-a da temeljna načela i druge obveze iz OUZP-a nisu dovedeni u pitanje, ta je procjena svejedno trebala biti provedena u vezi s predloženim izmjenama OUZP-a¹². To je naročito važno uzimajući u obzir to da se OUZP-om štite temeljna prava i slobode pojedinaca, a posebno njihovo pravo na zaštitu osobnih podataka¹³.
8. EDPB i EDPS ističu da, u skladu sa Strategijom EDPB-a za razdoblje 2024. – 2027.¹⁴, EDPB radi na mjerama za olakšavanje usklađenosti za MSP-ove te da je u okviru navedene inicijative već objavljeno nekoliko posebnih praktičnih resursa¹⁵. Nadzorna tijela pokrenula su i nekoliko inicijativa radi olakšavanja usklađenosti MSP-ova s člankom 30. OUZP-a, primjerice pružanjem predložaka za (pojednostavnjenu) evidenciju za aktivnosti obrade kako bi se MSP-ovima pomoglo u dokumentiranju aktivnosti obrade¹⁶. EDPB i EDPS prepoznaju važnost kontinuiranog rada EDPB-a i nadzornih tijela u tom pogledu, kao i njihove uloge u daljnjem usmjeravanju manjih voditelja i izvršitelja obrade.

¹¹ Članak 8. stavak 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) i članak 16. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

¹² Na primjer, ta bi procjena bila važna u pogledu uklanjanja uvjeta koji se odnosi na obradu osobnih podataka iz članka 9. ili članka 10. OUZP-a, a na temelju kojeg, u skladu s postojećim tekstom članka 30. stavka 5. OUZP-a, nastaje obveza vođenja evidencije o aktivnostima obrade za poduzeća i organizacije obuhvaćene pragom od 250 zaposlenika.

¹³ Vidjeti članak 1. stavak 2. OUZP-a.

¹⁴ Strategija EDPB-a za razdoblje 2024. – 2027., prvi stup, ključna mjera 3.

¹⁵ Vodič EDPB-a o zaštiti podataka za mala poduzeća, Praktični resursi za MSP-ove, dostupno na: https://www.edpb.europa.eu/sme-data-protection-guide/practical-resources-for-smes_en. EDPB također izrađuje sažetak svojih smjernica.

¹⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću: Zaštita podataka kao jedan od stupova jačanja položaja građana i pristupa EU-a digitalnoj tranziciji – dvije godine primjene Opće uredbe o zaštiti podataka, COM(2020) 264 final, 24.6.2020., odjeljak 2., stranica 9.; Drugo izvješće o primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka, COM(2024) 357 final, 25.7.2024., odjeljak 5.2.

3 Odstupanje od zahtjeva za vođenje evidencije aktivnosti obrade na temelju članka 30. stavka 5. OUZP-a (članak 1. stavak 2. prijedloga)

3.1. O obradi koja će „vjerojatno prouzročiti visok rizik”

9. EDPB i EDPS pozdravljaju napore za pojašnjenje i pojednostavnjenje kad je riječ o uvjetima u kojima bi se primjenjivalo odstupanje iz članka 30. stavka 5. OUZP-a. EDPB i EDPS svjesni su da članak 30. stavak 5. OUZP-a u svojem trenutačnom obliku možda nije uvijek ostvarivao svoj cilj, na primjer zato što iznimka obično nije bila primjenjiva na vrlo mala poduzeća ili organizacije s jednim ili tek nekoliko zaposlenika čim obrada nije bila povremena.
10. S druge strane, kao što je istaknuto u zajedničkom odgovoru EDPB-a i EDPS-a od 8. svibnja 2025., Prijedlog zadržava obvezu vođenja evidencije obrade kada je vjerojatno da će obrada dovesti do visokog rizika za prava i slobode ispitanika. To je u skladu s pristupom utemeljenom na riziku na kojem se temelji OUZP jer čak i vrlo mala poduzeća mogu provoditi obradu koja će vjerojatno prouzročiti visok rizik¹⁷.
11. EDPB i EDPS ističu da će voditelji obrade i dalje morati provoditi procjenu rizika koji predstavlja njihova obrada kako bi se utvrdilo hoće li obrada „vjerojatno prouzročiti visok rizik”, o čemu ovisi mogućnost poduzeća da iskoristi odstupanje¹⁸.
12. EDPB i EDPS predlažu suzakonodavcima da u uvodnim izjavama pojasne da je evidencija obrade obvezna samo za one aktivnosti obrade koje će „vjerojatno prouzročiti visok rizik”. Time bi se izbjeglo pogrešno razumijevanje teksta u smislu da je evidencija svih aktivnosti obrade obvezna od trenutka kada je za najmanje jednu od tih aktivnosti obrade vjerojatno da će prouzročiti visok rizik¹⁹.
13. Uvjet obrade koja će „vjerojatno prouzročiti visok rizik za prava i slobode ispitanika” u skladu s predloženom izmjenom članka 30. stavka 5. OUZP-a isti je uvjet za provedbu procjene učinka iz članka 35. OUZP-a. Kada bi se te dvije odredbe tumačile zajedno, to bi u praksi značilo da, kada će obrada vjerojatno prouzročiti visok rizik, treba provesti procjenu učinka i voditi evidenciju obrade.
14. Kao što je već navedeno u zajedničkom dopisu EDPB-a i EDPS-a od 8. svibnja 2025., EDPB pružio je smjernice o pojmu „obrada koja će vjerojatno prouzročiti visok rizik”²⁰. Osim toga, primjeri se mogu pronaći na nacionalnim popisima s vrstama obrade na koje se primjenjuju odnosno ne primjenjuju

¹⁷ Dopis EDPB-a i EDPS-a o nacrtu prijedloga Europske komisije o pojednostavnjenju vođenja evidencije u skladu s OUZP-om, 8. svibnja 2025., stranica 2.

¹⁸ Smjernice radne skupine iz članka 29. o procjeni učinka na zaštitu podataka i utvrđivanju hoće li obrada „vjerojatno prouzročiti visok rizik” u smislu Uredbe 2016/679 (wp248, rev.01), koje je EDPB potvrdio 25. svibnja 2018. (u daljnjem tekstu: Smjernice o procjeni učinka na zaštitu podataka), stranica 12.

¹⁹ Radna skupina iz članka 29., Dokument o stajalištu o odstupanjima od obveze vođenja evidencije o aktivnostima obrade iz članka 30. stavka 5. OUZP-a, koji je EDPB potvrdio 25. svibnja 2018. (u daljnjem tekstu: „Dokument o stajalištu Radne skupine iz članka 29. o članku 30. stavku 5. OUZP-a”), str. 2. („te organizacije trebaju voditi evidenciju o aktivnostima obrade samo za vrste obrade navedene u članku 30. stavku 5.”).

²⁰ Vidjeti u tom pogledu Smjernice o procjeni učinka na zaštitu podataka, str. 8. – 13.

zahtjevi za procjenu učinka na zaštitu podataka²¹. EDPB spreman je po potrebi poduprijeti nadzorna tijela u osiguravanju dosljedne primjene pojma „postupci obrade koji vjerojatno hoće (ili neće) prouzročiti visok rizik”.

15. U skladu s trenutačnom verzijom članka 30. stavka 5. OUZP-a, obrada osobnih podataka obuhvaćena člankom 9. ili 10. OUZP-a dovoljna je za nastanak obveze vođenja evidencije o aktivnostima obrade za poduzeća i organizacije s manje od 250 zaposlenika. U skladu s Prijedlogom, taj se uvjet briše iz teksta članka 30. stavka 5. OUZP-a. EDPB i EDPS ističu važnost tog pojednostavnjenja s obzirom na posebnu zaštitu koju OUZP pruža tim kategorijama podataka. Uklanjanje uvjeta koji se odnose na obradu koja nije povremena i obradu osobnih podataka na koju se primjenjuje članak 9. stavak 1. ili članak 10. OUZP-a u praksi može imati još veći učinak od povećanja praga koji se odnosi na broj zaposlenika. Pri procjeni rizika koji predstavlja aktivnost obrade u obzir je potrebno uzeti upotrebu osobnih podataka obuhvaćenih člankom 9. stavkom 1. ili člankom 10. OUZP-a²². EDPB i EDPS podsjećaju na to da je obrada tih osobnih podataka jedan od čimbenika koji će vjerojatno prouzročiti visok rizik²³.
16. U tom se pogledu u uvodnoj izjavi 10. Prijedloga navodi da „obrada posebnih kategorija osobnih podataka iz članka 9. stavka 2. točke (b) OUZP-a u svrhu izvršavanja obveza i ostvarivanja posebnih prava voditelja obrade ili ispitanika u području radnog prava i prava o socijalnoj sigurnosti i socijalnoj zaštiti sama po sebi ne treba zahtijevati vođenje evidencije obrade”. EDPB i EDPS slažu se da neke aktivnosti obrade predviđene člankom 9. stavkom 2. točkom (b) OUZP-a, koje su uređene pravom Unije ili pravom države članice koje predviđa učinkovite zaštitne mjere, vjerojatno neće prouzročiti visok rizik. Međutim, EDPB i EDPS naglašavaju da će druge vrste obrade predviđene člankom 9. stavkom 2. točkom (b) OUZP-a vjerojatno ipak prouzročiti visok rizik, npr. sustavno praćenje zaposlenika na radnom mjestu koje uključuje obradu posebnih kategorija podataka²⁴.
17. Predložena uvodna izjava ne može odstupati od zahtjeva koji proizlaze iz normativnog dijela Prijedloga, a prema kojima je evidencija obrade obvezna ako će obrada vjerojatno prouzročiti visok rizik. Stoga EDPB i EDPS predlažu da suzakonodavci u uvodnoj izjavi izričito pojasne da obrada u svrhe predviđene člankom 9. stavkom 2. točkom (b) OUZP-a u načelu vjerojatno neće prouzročiti visok rizik za ispitanike, te stoga kao takva ne zahtijeva vođenje evidencije obrade, osim ako procjena upućuje na to da će obrada vjerojatno prouzročiti visok rizik. Time bi se osiguralo da se, za primjenu odstupanja iz članka 30. stavka 5. OUZP-a, na sve obrade primjenjuje isti uvjet te da je on u skladu s uvjetom koji se primjenjuje na temelju članka 35. Opće uredbe o zaštiti podataka.

²¹ Doneseno na temelju članka 35. stavka 4. OUZP-a i članka 35. stavka 5. OUZP-a. Dostupno na internetskim stranicama EDPB-a, u registru odluka koje su nadzorna tijela donijela o pitanjima koja se rješavaju u okviru mehanizma konzistentnosti.

²² Vidjeti članak 35. stavak 3. točku (b) OUZP-a.

²³ EDPB i EDPS napominju da se uvodna izjava 9. Prijedloga odnosi na članak 35. stavak 3. OUZP-a, kojim se predviđa da je procjena učinka na zaštitu podataka obvezna osobito u slučaju opsežne obrade posebnih kategorija osobnih podataka iz članka 9. stavka 1. ili podataka u vezi s kaznenim osudama i kažnjivim djelima iz članka 10. U tom slučaju obrada će vjerojatno prouzročiti visok rizik. Vidjeti i Smjernice o procjeni učinka na zaštitu podataka, stranica 11.

²⁴ Ne dovodeći u pitanje nacionalno pravo kojim se zabranjuje takva obrada. Vidjeti i Smjernice o procjeni učinka na zaštitu podataka, stranica 11.

3.2. O obvezi vođenja evidencije na temelju članka 30. OUZP-a

18. EDPB i EDPS podsjećaju da je, zamjenom sustava prethodnog obavješćivanja koji se ranije primjenjivao u skladu s Direktivom 95/46/EZ²⁵ instrumentom kao što je evidencija aktivnosti obrade, OUZP prenio odgovornost na voditelje obrade²⁶ i izvršitelje obrade²⁷ da dokumentiraju relevantne informacije o aktivnostima obrade na jednom mjestu i da ih na zahtjev stave na raspolaganje nadležnim tijelima²⁸. U tom kontekstu evidencija aktivnosti obrade služi kao sredstvo kojim voditelji obrade i izvršitelji obrade mogu dokazati usklađenost u skladu s načelom odgovornosti²⁹, a nadležna tijela mogu pratiti obradu³⁰. Međutim, kao što je EDPB istaknuo u nekoliko navrata, osim omogućivanja naknadnog dokazivanja usklađenosti, evidencija aktivnosti obrade predstavlja vrlo korisno sredstvo za analizu posljedica svake obrade, bilo postojeće ili planirane³¹.
19. U praktičnom smislu, korisnost tog alata očita je u više konteksta, primjerice:
- Evidencija pomaže voditeljima obrade da steknu sveobuhvatan pregled svih aktivnosti obrade, što voditeljima obrade pomaže, među ostalim, da se pridržavaju načela iz članka 5. OUZP-a i da utvrde zakonitu osnovu na temelju članka 6. OUZP-a;
 - Evidencija pomaže voditeljima obrade da ostvare prava ispitanika, primjerice za razvoj politika zaštite privatnosti ili u kontekstu ostvarivanja prava na pristup osobnim podacima u skladu s člankom 15. OUZP-a³². Ona ujedno „[omogućuje] činjeničnu procjenu rizika koju aktivnosti obrade koje provodi voditelj obrade ili izvršitelj obrade imaju na prava pojedinaca”³³;
 - Evidencija je važan izvor informacija za voditelje obrade u kontekstu procjene rizika i donošenja odluke o tome treba li provesti procjenu učinka na zaštitu podataka u skladu s člankom 35. OUZP-a³⁴;
 - Evidencija je jedan od alata koji službenicima za zaštitu podataka omogućuju obavljanje svojih zadaća, uključujući praćenje usklađenosti, obavješćivanje i savjetovanje voditelja obrade ili izvršitelja obrade³⁵;

²⁵ Članak 18. Direktive 95/46/EZ.

²⁶ Članak 30. stavak 1. OUZP-a.

²⁷ Članak 30. stavak 2. OUZP-a.

²⁸ Članak 30. stavak 4. OUZP-a.

²⁹ Vidjeti osobito članak 5. stavak 2. i članak 24. OUZP-a za voditelje obrade i članak 28. OUZP-a. O pojmu odgovornosti. Vidjeti i Smjernice EDPB-a 7/2020 o pojmu voditelja obrade i izvršitelja obrade u OUZP-u donesene 7. srpnja 2021., točke 6. – 10.

³⁰ Taj je cilj potkrijepljen uvodnom izjavom 82. OUZP-a u kojoj se navodi: „Voditelj obrade ili izvršitelj obrade trebao bi voditi evidenciju o aktivnostima obrade pod svojom odgovornošću radi dokazivanja sukladnosti s ovom Uredbom. Svaki voditelj obrade i izvršitelj obrade trebao bi imati obvezu surađivati s nadzornim tijelom i omogućiti mu na zahtjev uvid u tu evidenciju kako bi mu mogla poslužiti za praćenje postupaka obrade.”

³¹ Dokument o stajalištu Radne skupine iz članka 29. o članku 30. stavku 5. OUZP-a, stranica 2.

³² Smjernice EDPB-a 01/2022 o pravima ispitanika – pravo pristupa, verzija 2.1., donesena 28. ožujka 2023., t. 20. i 112.

³³ Dokument o stajalištu Radne skupine iz članka 29. o članku 30. stavku 5. OUZP-a, stranica 2.

³⁴ Smjernice o procjeni učinka na zaštitu podataka, stranica 12.

³⁵ Radna skupina iz članka 29., Smjernice o službenicima za zaštitu podataka, koje je Europski odbor za zaštitu podataka potvrdio 25. svibnja 2018. (u daljnjem tekstu: Smjernice o službenicima za zaštitu podataka), odjeljak 4.5.

- Evidencija aktivnosti obrade korisna je za utvrđivanje glavnog poslovnog nastana voditelja obrade³⁶, a time i vodećeg nadzornog tijela nadležnog za određene prekogranične aktivnosti obrade³⁷;
 - U kontekstu prijenosa osobnih podataka u treće zemlje, evidencija aktivnosti obrade može pomoći voditeljima obrade i izvršiteljima obrade u procjeni primjerenosti mjera kojima se dopunjuju alati za prijenos podataka³⁸;
 - Evidencija pomaže voditeljima obrade i izvršiteljima obrade da mapiraju i razumiju svoje aktivnosti obrade prilikom primjene novih tehnologija kao što je umjetna inteligencija, što im pak omogućuje upotrebu inovativnih i novih načina obrade uz poštovanje prava na zaštitu osobnih podataka³⁹.
 - Voditelji obrade mogu od izvršitelja obrade zatražiti da podijele dijelove svoje evidencije o aktivnostima obrade kako bi voditelj obrade bio potpuno obaviješten o pojedinostima obrade koje su relevantne za dokazivanje usklađenosti s člankom 28. OUZP-a⁴⁰ i kako bi mogao provjeriti jamstva koja pružaju izvršitelji obrade⁴¹;
 - Evidencija omogućuje „identifikaciju i provedbu odgovarajućih sigurnosnih mjera za zaštitu osobnih podataka”⁴²;
 - Voditelj obrade može odlučiti dokumentirati i povrede na temelju članka 33. stavka 5. OUZP-a kao dio svoje evidencije aktivnosti obrade koja se vodi u skladu s člankom 30. OUZP-a⁴³.
20. Predloženom izmjenom više se ne bi propisivala evidencija obrade u skladu s člankom 30. OUZP-a za poduzeća i organizacije koje zapošljavaju manje od 750 osoba i koje ne provode obradu koja će vjerojatno prouzročiti visok rizik.
21. U tim slučajevima obuhvaćenima odstupanjem ne bi se primjenjivao članak 30. stavci 1. i 2. OUZP-a, što znači da ne bi moglo doći do povrede te odredbe i da to ne bi moglo dovesti do sankcije. Međutim, EDPB i EDPS naglašavaju da bi se na voditelje obrade i izvršitelje obrade obuhvaćene odstupanjem i dalje primjenjivali svi drugi zahtjevi iz OUZP-a, za koje, kako je prethodno objašnjeno, vođenje evidencije može pomoći u postizanju usklađenosti.
22. Ti voditelji obrade i izvršitelji obrade zatim mogu odabrati najprikladnije metode za osiguravanje i dokazivanje usklađenosti, u skladu s načelom odgovornosti, uz veću fleksibilnost u tome kako se organiziraju. EDPB i EDPS žele naglasiti da poduzeća i organizacije moraju osigurati da se tom metodom na odgovarajući način podupire usklađenost s OUZP-om te da ona nema negativan učinak na prava ispitanika.

³⁶ Mišljenje EDPB-a 04/2024 o pojmu glavnog poslovnog nastana voditelja obrade u Uniji u skladu s člankom 4. stavkom 16. točkom (a) OUZP-a, doneseno 13. veljače 2024., točka 32.

³⁷ To voditelju obrade ujedno omogućuje da dokaže svoju tvrdnju. Smjernice EDPB-a 8/2022 o identifikaciji vodećeg nadzornog tijela voditelja obrade ili izvršitelja obrade, verzija 2.1., donesene 28. ožujka 2023., točka 37.

³⁸ Preporuke EDPB-a 01/2020 o mjerama kojima se dopunjuju alati za prijenos podataka kako bi se osigurala usklađenost s razinom zaštite osobnih podataka, verzija 2.0, donesene 18. lipnja 2021., t. 9.

³⁹ Vidjeti, na primjer, činjenicu da evidencija aktivnosti obrade može pomoći voditeljima obrade u provedbi različitih zaštitnih mjera o kojima se raspravljalo u Mišljenju 28/2024 o određenim aspektima zaštite podataka povezanim s obradom osobnih podataka u kontekstu modela umjetne inteligencije.

⁴⁰ Smjernice EDPB-a 07/2020 o pojmovima voditelja i izvršitelja obrade u OUZP-u, verzija 2.1., donesene 7. srpnja 2021., točke 93. i 143.

⁴¹ Mišljenje EDPB-a 22/2024 o određenim obvezama koje proizlaze iz oslanjanja na izvršitelje obrade i podizvršitelje obrade, doneseno 7. listopada 2024., točka 41. i bilješka 38.

⁴² Dokument o stajalištu Radne skupine iz članka 29. o članku 30. stavku 5. OUZP-a, stranica 2.

⁴³ Smjernice EDPB-a 9/2022 o obavješćivanju o povredi osobnih podataka na temelju OUZP-a, verzija 2.0, donesene 28. ožujka 2023., bilješka 47.

3.3. O revidiranom pragu te o upućivanju na MSP-ove, SMC-ove i organizacije u tekstu Prijedloga

3.3.1. „Zapošljavanje manje od 750 osoba”

23. EDPB i EDPS razumiju da je svrha opće definicije SMC-ova, koja odgovara trostrukoj veličini MSP-ova, pružanje potpore tim poduzećima koja se suočavaju sa sličnim izazovima kao i MSP-ovi⁴⁴. U tom kontekstu, Prijedlogom se uvodi pojam SMC-ova u niz pravnih akata, uključujući OUZP, u kojima su za MSP-ove već bile dostupne mjere ublažavanja ili potpore.
24. EDPS i EDPB pozdravljaju procjenu iz izvještaja o financijskim i digitalnim aspektima zakonodavnog prijedloga priloženog Prijedlogu, koja je već zatražena u njihovu zajedničkom odgovoru. EDPB i EDPS napominju da će novi prag od 750 zaposlenika omogućiti da se 38 000 SMC-ova, uz 26 milijuna MSP-ova⁴⁵, potencijalno obuhvati područjem primjene novog odstupanja na temelju članka 1. stavka 2. Prijedloga⁴⁶. Taj revidirani prag može značiti da bi u nekim državama članicama vrlo mali broj voditelja obrade i izvršitelja obrade dosegnoo taj prag. Stoga bi se na mali broj voditelja obrade i izvršitelja obrade nastavila primjenjivati obveza vođenja evidencije isključivo na temelju njihove veličine.
25. U tom kontekstu, EDPB i EDPS pozdravili bi dodatna pojašnjenja o tome zašto je novi prag za poduzeća ili organizacije koje zapošljavaju manje od 750 osoba prikladan za konkretan slučaj OUZP-a⁴⁷, a posebno zašto se smatralo da je prag od 500 zaposlenika, koji je Komisija prvotno razmatrala tijekom neformalnog savjetovanja s EDPB-om i EDPS-om, prenizak.

3.3.2. „Poduzeća”

26. EDPB i EDPS napominju da se predložena izmjena članka 30. stavka 5. OUZP-a ne odnosi na pojmove MSP-ova i SMC-ova, nego na „poduzeće [...] koje zapošljava manje od 750 osoba”⁴⁸. Posljedično, izmjena članka 30. stavka 5. OUZP-a u praksi bi se primjenjivala i na poduzeća koja zapošljavaju manje od 750 zaposlenika, ali koja se ne smatraju MSP-ovima ili SMC-ovima zbog njihova većeg godišnjeg prometa ili ukupne bilance. Čini se da je to u suprotnosti s uvodnom izjavom 9. Prijedloga u kojoj se na izmjenu upućuje kao na „proširenje područja primjene odstupanja od obveze vođenja evidencije na SMC-ove i organizacije s manje od 750 zaposlenika”.
27. Pojmovi MSP-ova i SMC-ova navedeni su u predloženim izmjenama članka 40. i članka 42. OUZP-a u pogledu kodeksa ponašanja i certifikacije.
28. EDPB i EDPS preporučuju suzakonodavcima, za slučaj da smatraju prikladnim upotrijebiti prag od 750 zaposlenika (kao što je navedeno u odjeljku 3.3.1.), da u izmijenjenom članku 30. stavku 5. OUZP-a upute na nove definicije MSP-ova i SMC-ova kako bi se zamijenio pojam „poduzeće”. Time bi se bolje

⁴⁴ Obrazloženje Prijedloga, stranica 3.

⁴⁵ Radni dokument službi Komisije priložen Prijedlogu, stranica 8.

⁴⁶ Izvještaj o financijskim i digitalnim aspektima zakonodavnog prijedloga priložen Prijedlogu, stranica 4.: „Prijedlog/inicijativa usmjerena je na otprilike 38 000 malih poduzeća srednje tržišne kapitalizacije u EU-u, koja se definiraju kao poduzeća s između 250 i 749 zaposlenika (procjena se temelji isključivo na broju zaposlenika)”. Vidjeti i Radni dokument službi Komisije priložen Prijedlogu, stranica 8.

⁴⁷ S obzirom na to da se isti prag predlaže za druge zakonodavne akte, kao što su zakoni o zaštiti od dampinškog ili subvencioniranog uvoza, o financijskim instrumentima ili o stakleničkim plinovima.

⁴⁸ Budući da se u obrazloženju navodi „S druge strane, područje primjene odstupanja trebalo bi proširiti kako bi se obuhvatili SMC-ovi i organizacije s manje od 750 zaposlenika” (stranice 4. i 8.).

ostvarili ciljevi Prijedloga i osigurala dosljednost s upućivanjem na tu definiciju u člancima 40. i 42. u pogledu kodeksa ponašanja i certifikacije.

3.3.3. „Organizacije”

29. U skladu s trenutanim člankom 30. stavkom 5. OUZP-a, EDPB i EDPS razumiju da bi se iznimka od vođenja evidencije obrade u skladu s uvjetima utvrđenima u toj odredbi primjenjivala ne samo na poduzeća, nego i na druge „organizacije” (npr. neprofitne i dobrotvorne organizacije).
30. EDPB i EDPS napominju da se u obrazloženju navodi sljedeće: „Trenutačnim prijedlogom situacija MSP-ova želi se preslikati na situaciju SMC-ova u nizu pravnih akata kojima su obuhvaćena različita područja politike. Prijedlogom se postizanje ciljeva iz tih zakonodavnih akata želi učiniti učinkovitijim i manje opterećujućim za *poduzeća, organizacije i javna tijela* [dodano isticanje]”⁴⁹.
31. EDPB i EDPS napominju da se članak 30. stavak 5. OUZP-a odnosi na poduzeća i na organizacije, a ne na „tijela javne vlasti i javna tijela”⁵⁰.
32. Budući da Prijedlog ne teži samo pojednostavnjenju i pojašnjenju, već i povećanju konkurentnosti i produktivnosti, odstupanje za tijela javne vlasti i javna tijela ne bi bilo potrebno za ostvarenje ciljeva Prijedloga te stoga ne bi bilo u skladu s njima. Nadalje, izuzimanje tijela javne vlasti i javnih tijela od obveze vođenja evidencije obrade vjerojatno bi dovelo do toga da se na velik broj tijela javne vlasti i javnih tijela ne primjenjuje ta obveza. Čini se da to nije u skladu s posebnom ulogom koju OUZP predviđa za odgovornost tijela javne vlasti i javnih tijela, kao što proizlazi iz njihove obveze iz članka 37. OUZP-a da u svakom slučaju moraju imenovati službenika za zaštitu podataka⁵¹.
33. Stoga, kako bi se izbjegla svaka zabuna u pogledu toga jesu li tijela javne vlasti i javna tijela obuhvaćena područjem primjene odstupanja, EDPB i EDPS preporučuju zakonodavcima da u uvodnoj izjavi pojasne da pojam „organizacija” ne uključuje tijela javne vlasti i javna tijela.

⁴⁹ Obrazloženje Prijedloga, stranica 6.

⁵⁰ U OUZP-u se upućuje, na primjer, na „tijela javne vlasti ili javna tijela” u članku 37. stavku 1. točki (a) OUZP-a.

⁵¹ Vidjeti članak 37. stavak 1. točku (a) OUZP-a i Smjernice o službenicima za zaštitu podataka, stranica 4.

4 PROŠIRENJE PRIMJENE ČLANKA 40. STAVKA 1. I ČLANKA 42. STAVKA 1. OUZP-a NA SMC-ove (ČLANAK 1. STAVCI 3. I 4. PRIJEDLOGA).

34. Člankom 1. stavcima 3. i 4. Prijedloga mijenja se područje primjene članka 40. stavka 1. i članka 42. stavka 1. OUZP-a kako bi se uključili SMC-ovi. U uvodnoj izjavi 11. Prijedloga navodi se da se tim dodatkom u obzir nastoje uzeti posebne potrebe SMC-ova pri izradi kodeksa ponašanja i u kontekstu mehanizama certifikacije. EDPB i EDPS pozdravljaju taj dodatak te napominju da je on već usklađen sa Strategijom EDPB-a za razdoblje 2024. – 2027., kojom se predviđa nastavak pružanja potpore mjerama usklađivanja poput certifikacije i kodeksa ponašanja, uključujući i suradnju s ključnim skupinama dionika⁵².

Za Europskog nadzornika za zaštitu podataka

Europski nadzornik za zaštitu podataka

(Wojciech Wiewiorowski)

Za Europski odbor za zaštitu podataka

Predsjednica

(Anu Talus)

⁵² Strategija EDPB-a za razdoblje 2024. – 2027., 18. travnja 2024., prvi stup, dostupno na: https://www.edpb.europa.eu/system/files/2024-04/edpb_strategy_2024-2027_en.pdf.